

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Contio Tertia De admirabili transsubstantiatione. Mirabile Tertivm.
Memoriam fecit Mirabilium suorum, &c. Ps. 110.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

pasceremur ac symbolis. Id quod pertendunt Figuristæ, & Symbolistæ.

3. Fides nisi addit' rei credite. Tertia. Dicunt: Fide hic subsistit Christi Corpus. At fides non dat rei existentiam; sed existentem supponit, & credit. Ergo symbola Calu. Ut fides non facit, Dominum resurr ex se, sed credit factum. Quare inibi non potest fide apprehendi, ubi nec per se est, nec per fidem. Ergo falsa est fides eadē, qua credit esse, quod non subsistit. Est que figmentum atheum, quod Deum negat adesse in Sacramento hoc.

4. Non fide rit unio nec Communio.

Quarta Ratio. In Synaxi fit hominis cū Deo unio; vnde dicitur Communio. At si fide sola inibi apprehendi fingatur, nil fieret aliud, quam quod in baptismo; spiritualis coniunctio scilicet. Atqui coniunctio in carne fieri debet. Nam Eph. 5. Erunt duo in carne nostra: Ego autem dico in Christo, & Ecclesia. Hac vero nusquam in carne cum Iesu unxit, nisi per Eucharistiam: Ergo in hac vera esse debet Caro IESV: non imago solum imaginata in fide filia.

1. Ratio cedit succedit oratio. III. Sed quid ratione pugnem londet oratio, gius? Hic ratio succubit, sensus non postulans capit, oratio non exprimit. Quid ergo? Sola fides sufficit. Hac animosa capit. At ora, Isa. 38. Domine vim patior, rationibus oppugnatus in re, quæ supra rationem, respondere pro me. Nam natura fatiscit, nescit. Tu adauge nobis fidem, Sine hac, in re hac, causa cadam necesse est. Sed Fide stamus, ut Christiani: Rationem non spernimus, ut homines. Væ, quos & fides deficit & ratio, in suo sensu abundantes?

2. Caneat zur Syrenes heretica. 2. Vlysses præter Syrenum scopulos nauigans, metuens illicia cantuum, mandat se malo alligari: neu pellectus se præcipitet; aut omissa gubernatione nauis feratur in rupes. Tu te orationis ac fidei malo adstringito, mundi mare nauigans, inter cantus hereticos, neu fascinatus, naufragium facias integratis in Fide.

3. Caneat. 3. Imitare quoque Job in arcana descendenter animo; sed ita dicente: ea, qui flenda sunt. Manum posui super os meum; ne quid extra rem loquerer.

Vas carens operculo, immundum erat Deo, Lenit. 19. Sic os patulum ad elaboranda Diuina, quæ mens nec capit, nec sapit. 2. Os opprime; oculos aduerte: ut apud Iсаiam, cap. 6. Seraphini ad Propitiatorium: Sed oculos fidei admoue.

Et sic Agni Paschalalis, Exod. 12. Caput Etmanum cum pedibus verabitis, id est, Diuinitatem cabindicum Humanitatem Christi sumetis. Caput 2me. enim Christi Deus. 1. Cor. 9. Daniel. cap. 14. non curiose in cibos, ad lacum leonum allatos, inquisiuit; tamen vnde ferrentur sciscitatus est. Ita tu, &c.

CONTIO TERTIA

De admirabili transsubstantiatione.

MIRABILE TERTIVM.

Memoriam fecit Mirabilium suorum, &c.

Ps. 110.

Magnum! Exod. 4. & 7. Virgam contueri in serpentem, in sanguinem flumina, ad unum barbarum seu mitigandum, seu perterritendum. At maius: ab orbis assertore, vi propria Verbi, panem ac vinum conuerti in Corpus & Sanguinem Ipsi. Quis credit auditu nostro? Et est mirabile in oculis vestris; quin & angelorum. Factum admirari licet, ac venerari: estari minime sine Numine.

Ergo cum Deo nos

- I. De Miranda Fide Eucharistica.
- II. De peroso hereticis vocabulo Transsubstantiatio.
- III. Objectiones hereticorum contra idem.
- IV. Credit a docetur Transsubstantiatio.
- V. Rationes pro eadem.

PARS

PARS I.

De admiranda Fide Eucharistica.

I. *H*eb. 11. *Fides est sperandarum substantiarum argumentum non apparentium. Indicat vox hic, fidem esse basim ac fundamentum. Quare, vt, Iud. 16. Samsonem columnas atrii collidente subtractas, ruina domus & oppressio omnium est consecuta: ita & Ecclesia rueret, fide sublata per Satanam. Substat igitur Fides cunctis rebus spiritualibus ipsi vni superstructis, quas accepimus de Deo: Sacra menta, mysteria sunt, fidesque om̄e quantorum montium balis! 5. Qua quassa, quati & illos necesse sit. Namque potens est montes etiam transferre Satanam. Quin & abstulit iam Nouatoribus montes sacramentorum plerosque, basimque montium fidem euulsa. Infelices!*

Ea calig. Sole per Passionem obtenebrato, Mat. ualigant th. 27. tenebris squalebant omnia: indicat & cetera. cito; Dei Filium occidisse. Fide animae extincta; cælestium nil cernitur: cymmerie vndique tenebrae. Signum; pulsum abesse Deum, nec ibi vivere. Iam, Matth. 6. Si Lumen, quod in te est, tenebrae sunt; ipsa tenebrae quanta erunt Tenebrionum?

Quod fuit. Antiochus, i. Mach. i. intravit in Sanctuarium Satan. ficationem cum superbia, & accepit altare aureum, & candelabrum luminis. Hæc est prima cura Satanæ, Deum ac fidem tollere animæ. Proinde, Psal. 142. Collocauit me in obscuris, sicut mortuos: dicere quilibet Nuator potest.

Eisquepl. Legimus Apocal. 16. Quartus Angelus effudit phialam suam, / in ire diuinæ minister: in solem; & datum est illi astu affl. gere homines, & igni: &c. Ita Satan hoc studet: vt phialam hæresios in animæ fidem effundat, quo rabie exasperant animi blasphemii in Deum, ac Sacra menta.

Fides Eu. II. In primis in S. Eucharistia fidei.

Quæ sol quidem in se clarissimus; at intellectui perobscurus. 1. Ut de ea dicas ^{charistica} est clara, & obscura. ^{est clara, & obscura.}

Id: Fides credita, non intellecta me docet. 2. Atque ita, Psal. 18. Non fidei noctilignorantia indicat scientiam.

Fides est, vt Lya, Gen. 29. 1. lippa oculis intellectus, filia Labani Dei. 2. At fœtus & fructuosa meritis operum. Nam Fides sine oculis mortua est. Iaco. 2. 3. Et eam natu maiorem par est enubere priorem: Tu deinformosa sequare Rachel Visio diuina. Credo: & sic in carne mea Videbo. 4. Sed sterilis illa. Reete. Nec enim in visione beatæ tempus merendi est. 5. Ergo prius necesse illud, Ose. 2 Sponsabo tibi in fide, id est, in Lyalippa fructuosa, deinde in Rachele gloria. Vtq; Lya lippiat, certatamen est, nec fructu fallit.

Feramus igitur nostram, circa Eucharistiam, lippitudinem; cum infallibilem fidem tenemus eiusdem certitudinem. Et haec Fides mea requiescit in sinu meo.

III. Fidem sic veteres pinxerunt: Virgo est subiungebatur, aurea vinculum catena Regem gatrix Retenere, turbamque populorum subiectam pedibus: in aurem ore mordicus; sensuum calicemq; cum hostia manu ferre. Ita Virgo fides incorrupta, captiuat intellectum in obsequium fidei: sensus proculat: reuelat aurem. Fides enim ex auditu est. Rom. 10. Circaque Eucharistiam exercita præcepue elucescit.

Hocque magis, quo scientia minus accedit. Nam ait Aristot. 2. de anim. Omnis per sensum erit scientia: at in Eucharistia sensus accidentium aduersatur, ac negat foris quod fides intus affirmat. Sic & debet abnegare suum scientia ministrum sensum, & cæca assentiri iubenti: Crede. Et hoc agere. Neu dubita. Fides sum quæ iubeo.

Fide age: & Abraham certato: Rom. 4. Minor. A pari, autem Yyy 2 Qui

Qui contra spem in spem credidit, ut fieret pater multarum gentium. Videbat sterilitatem; & credebat fœcunditatem. Nullam suscepserat prolem; & credebat innumeras ex se gentes orituras. Talis Sara est Eucharistia: Tu Abraham es, Cætera mitte Deo. Crede.

*Mira mi-
rorum.*

Credis in ea; quod audis de ea: *Hoc est Corpus meum: non quod cernis in ea. Cernis accidentia panis; ac credis substantiam abesse panis, adesse Dei & hominis; ac illus in huius substantiam transisse: Idque Verbo, sed omnipotentiæ: proferente Ministro; sed transubstantiante Deo.*

Deus dixit, & facta sunt: Sacerdos hic dicit, & Facit. Quia Ego dixi. Dixi estis: nempe per Deum dicentes consecrando, & facientes transubstantiando. Atque horum Memoriam fecit Mirabilem suorum Misericors, &c.

P A R S II.

*Devocabulo: Transubstantiatio: hæ-
reticis exoso.*

*Hæreticis
est i. Exosa.*

I. *V*tinam vox *Transubstantiatio & Res* Catholicis esset in honore pari: quo in odio est hæreticis. *Hi, ut ad Nomē Iesu dæmones; sic ad id auditum percel- luntur & efferascent.* **2.** *Tigris, anima- lium ferociissimum, & velocissimum, rubeo colore viso rabit: Elephas sanguine conspecto ferocit, inque prælia ardet.* **3.** *Mach. 6. Sic Nouatores ad vocem San- guinerubentem, Transubstantiationis, rin- guntur, & excandescunt.*

*Exosa-
bilis.*

Hebræi, male sibi concisci, & obmu- murationibus insueti, Exod. 20. Non lo- quatur, aiunt, nobis Dominus: ne forte moria- mur. Tales hæretici murmuratores eam- fugiunt diuinam vocem: ut ipsam mor- tem: mortalium miserrimi.

Irripi.

Tamen si alii; ceu Athenienses, Act. 17. cum audissent resurrectionem mortuorum, qui-

dam irridebant: Ita isti audita *Transubstan- tiatione*, Nouam esse vociferantur; pri- scis inauditam; ignoratam Scripturis; barbaram latinis; piis auribus inimicam. An, quia vox ea se & ipsorum fulmen est, ac ruina? At quid se & porro?

II. *Hinc scilicet hæresis, ut Antiochus, ^{Eam exi- minare.} 1. Mach. 1. accepit, id est, sustulit, altare att- reum, Missæ Sacrificium; & candelabrum eius Fidem & vniuersa eius una cum voce hac Transubstantiationis; & mensam pro- positionis diuinæ, supposita sua abomina- tionis Satanicæ: omnia, in quam illa absti- lit hæresis V. Sacramento.*

Nam 1. Caluinus lib. 4. Instit. passim ^{Blasphem.} *eam appellat incantationem, diabolicam* ^{mani.} *illusionem: Quod actionem eam nec* ^{1. Vi fa- nationem.} *sensus, nec ratio capiat. Itane vero? At nec* *factam in baptismo animæ mutationem* ^{Bla- phem.} *capit. Imo nec cibi in stomacho conuer- sionem sentit. Ergo non fit? Ergo fasci- nationis fuerit? Quis sensus capit ouï con- uersionem in auem, sub putamine fa- stam? Et tamen fit.*

2. *Vviclef alio vsustelo, apud Thom. 1. vi. Deu- vvaldensem tom. 2. ca. 68. & ifto. Si vera sit malignum.* *Transubstantiatio; ergo Christus foret Deus ille malignus; quem Manichæi fin- xerunt. Bona creata annihilantem.*

III. *Ardraco es Vviclef, Apoc. 12. ne-* ^{Refusa-} *quicquam annitens stellam hanc è firma- mento Ecclesiæ diripere. 2. Blasphemus es Rapsaces, 4. Reg. 18. Transubstantia- ^{mr.} *tio- nis appellans monstrum, magiam, chi- meram. 3. Noctua es: noctas ad lucem ^{Canadæ.}* *hanc, & cæcitus Elymas vel patentibus oculis. Nempe Ioann. 11. Lux Eucharisti- ca in tenebris lucet ceu humanæ ignoran- tiæ, seu hæreticæ obstinaciæ: & tenebre eam non comprehendenterunt intellectu suo hæretico.**

*Et Lux ea vocis huiusc *Transubstan- tiationis* uno flatu omnes hæreticorum ne- bulas obiectas difflat. Hinc odium. Au- dio*

*atio Transsubstantiationem, continuo statuo: ergo non est hic, quod fuit: estq; virtute non naturali, sed diuina: Et nū amplius naturale; sed mere diuinum: adeoq; adorandum. Hæc, similiaque vna in voce hac. Et ista hæreticis infesta omnia. 1. Sic Arianis olim vox *ouoso* *Consubstantialis* odium erat ac mucro: Eaque in Nic. Conc. recens seu nata, seu publicata. 2. Ita Nestorio vox *theoton*, *Deipara*, intollerabilis videbatur; quia hæreti ipsius exitialis. Et ipsa id temporis noua erat: Neutra que in Scripturis: ut neque hæc: *Trinitas*. Num idcirco eliminanda? Absit.*

IV. Quin tessera esto Fideliū: vox illa: qualis vox. *Schibboleth* fuerat Iepheanis, iud. 12. ad fusos fugatosque prælio Ephrata os, lordanem transmittere cupientes, dignoscendos ab Iudeis. E quibus qui respondebat *Sibboleth*; statim rugulabatur in ipso Iordanis transitu.

Isaac. Isaac, Gen. 27, è voce agnoscebat Iacobum, et si habitu ementitum. *Vox* quidem *Iacob*: manus autem *Esa*u. Ita Ecclesia Patriarcha Papa Romanus, Senex sexcentarius supra millenarium, per vocem istam discernit fideles inter & infideles: quam ideo gens *praua* & *adultera* refugit, & auersatur.

Egyptum. In Aegypto, Exterminator primogenitorum diaboli, Israelitas ab Sanguine in superliminaribus internoscet: Et pertransibat. Sic fideles ex hoc vocis signo rubeo Satan agnoscit credentes in idem: & fugit ab eis.

P A R S III.

Obiectiones hereticorum.

De eius antiquitate. 1. Lutherus lib. de *nuptiis* Cap. Bab. ca. 1. fingit eam sub annum quidbare. 1224. ab Innocentio III. ac D. Thoma cōficiam fuisse. 2. Calvinus inflit. li. 4. cap. 16. §. 15. tempore ait S. Bernardi fuisse ignoratam. 3. Kemnitius, tempore

Petri Lōbardi de *Transsubstantiatione* nil adhuc certe constitisse decretum.

Sed quid interest; vetus sit, an vox noua? Cum Res sit peruetus ipsa. 1. Dixerit quis, India occidentalis annis abhinc cētum inuenta est, dictaque America; ergo ante non fuit; ergo nomen est execrandum: lures exhibabitur. 2. Dixerit: vox *ouoso* sub annum à Christo nato trecentesimum noua fuit: ergo & Res? Occlamabitur Blasphemia hæc est.

Sed duoshic obiiciunt Achilles: At fulneos ego ostendam.

Primus. Panis esse non definit; quin annihiletur: sed annihilatum, non fit transsubstantiatum: ergo panis non fit transsubstantiatus, ac proinde transsubstantatio nulla est. *Respondeo.* Negando maiorem. Nam panis esse dum definit, hoc ipso incipit esse Sacramenti; sive non annihilatio, sed transsubstantatio: id est: Panis non fit Nihil; sed Aliud. Nam panis dum suum esse amittit, aliud accipit. Sic aqua vinum facta transmutata fuit; non annihilata; licet esse aquæ desierit. Nam non desit in nihil; Sed in aliud.

Secundus Achilles; scilicet. Sensus circa propria obiecta falli non queunt: at in Eucharistia fallerentur posita transsubstantiatione. Quare sicut S. Patres docebant contra Manichæos, Christum verum esse hominem; quod comedetur, dormiret, &c. Ita dicendum, in Eucharistia verum esse panem: quod fit albus, sapidus, &c. Ita se iactat Vviclef, vt insuperabili vallo: Apud Thom. Vvald. to. 2. cap. 45. *Respondeo.* 1. Sensus non falluntur circa obiecta per se; vt sunt accidentia. At circa obiecta per accidens falluntur. Sicut substantia videtur per accidens. 2. *Deinde*, Non falluntur in obiecto proprio; at in contrario, vel alieno. Ut in stellarum magnitudine: in baculo aquis semimerso: in arboribus visis

Y y 3 moue-

moueri dum nauigatur. 3. Non falluntur, cum medium; & organum bene disposita sunt. Alioquin trans medium viride alba videntur viridia. Quare in Sacramento sensus falluntur in obiecto accidentario, quod est substantia; non in proprio, quod sunt accidentia.

P A R S IV.

Credita docetur Transsubstantiatio.

Fidei dicti. I. Credit; docetque Ecclesia, fieri in Eucharistia conuersionem totius substancialis in totam; sine annihilatione, corruptione, vnione Christi ad panem, &c. Sic Fides docet. Sicut viso manna populus attonitus ait, *Manhu?* Interueniensque Moses docebat ipsum; Exod. 16. & Num. 11. *Hic est panis, quem dedit nobis Dominus ad vesendum.* Videbant, tangebant, gustabant: nec tamen, quid esset, agnoscere poterant, sine docente. Ita sensus, ad Sacram Hostiam hesitantes, informat Ecclesia. Cuius Fidei acquiescendū fidelibus: Sicut Mosi populus credebat.

Sed nota: Ad veram conuersionem quatuor esse necessaria. 1. Ut aliquid desinat esse. 2. Ut incipiat aliud. 3. Ut inter esse desinentis ultimum, & primum incipientis esse; sit connexio sic, ut desitionis virtute fiat successio. 4. Ut ambo termini à quo, & in quem sint positivi. Atqui hęc quatuor in hac Sacramentali Conuerione conueniunt. Ergo est vera conuersio; & quidem substancialis in substanciali. *Ob prium non est delusio: Ut virgæ Magorum in serpentes putatios vertebarunt, erat que falsa Conuercio,* ceu ait: Auguſt. 18. *Ciuit. cap. 18.* Per secundum, non est corruptio, nec annihilation. *Ob tertium, non sunt duas actiones; sed una.* *Ob quartum, non est corruptio unius, generatio alterius: ut in naturalibus conuerzionibus accidit.*

*Requisita
quatuor
ad transsubstantiationem.*

Atqui istam Transsubstantiationem Graciorum prisci Patres Graeci variis, efficacibusque vocabula verbis signanter expresserunt. Orig. lib. *reverent.* 8. cont. Celsum. *ιοθάμαν ἀλογον τὸν πατέρα γενομένους.* id est, comedimus panes Corpus factos. Gregorij Niss. vox est, *μετατρεπόμενοι αἱ πάνες, id est, transformari.* Theophylacti est *vox, μετατρεπόμενοι αἱ πάνες.* id est, transelementari, &c. S. Patres Latini iisdem verbis inhaerunt; que idem sunt, quod *transsubstantiari.* Ethoc sex Concilia vniuersalia confirmarunt, Vercellense, Turon. Lateran. Romanum, Basile. Tridentinum.

Quare, rumpantur utilia Codro heretico; negent Transsubstantiationem; quod impossibile esse credant; At nos cum S. Gregorio credimus, esse factū possibile Deo; quod intellectū impossibile nobis; sed creditū facile. Neque tamen eiusdem defunt rationes.

P A R S V.

Rationes pro eadem.

I. *Ratio prima.* Ni vera fieret transsubstantiatio, sed Christi in panem infinitatio; periculum esset ab artolatria simplicibus, qui parum distinguunt: foretque eius gratia dicendum, *Sub hoc est Corpus meum.*

Secunda. Augustinus Epist. 117. cap. 6. ait: *Nec in Apostolicas Constitutiones vetare, ne ab iudei in iudei communicetur.* At si Corpus mundi Domini esset sub pane manente; non posset iudei sumi. Neque ter iudei sacrificaretur in nocte Natalis Domini. Qui tamen mos durat inde ab annis plus milie, teste Greg. hom. 8. In Euangelia.

Tertia. Difficilis est ex nihilo creare; *Quis* quam ex uno aliud facere: sed illud Deo possibilis fuit possibile verbo: ergo & hoc. Sic Hieron. tom. 2. Serm. de Eucharistia, Chrysostomus in 26. Matth. Ambrosius libr. 4. de Sacramentis. Damascus. libr. 4. cap. idem sic confirmat: *Sicut tantum valuit sermo Eliae, ut ignem*

ignem de celo deponeret : non valebit Christi sermo, ut species mutet elementorum.

i. Omnipotens Christus te fatur. **Quarta.** Deus hoc Mirabile persuasurus hominibus, non solum in V. T. miracula præmisit ; ut conuersationem virgæ in serpentem ; solis stationem fixam in cœlo ad iussum Iosuæ : sed & in Nouo iam mira patrarat : Ut suscitationem Lazari : saturationem quinque millium panibus quinis. Et Institutioni Eucharistia sic præfatus est S. Spiritus de eo : Matth. 16. *Sciens, quia omnia dedit ei Pater in manu.* Et ipse fidei de se professionem à Petro omnium nomine repetit : *Nimirum nentia rei institutio possit ulli patere diffidentia.*

*e. Huius. B. Iustitiae. 4. incertus Diuinitatis Iesu, ex isto periculum de eo facit: Dic, ut lapides isti panes fiant. Id quod sine transsubstantiatione fieri nequivat. Dubitabat Satan : at hæretici pernagent: Hocque Satana deteriores sunt. Ideo Dominus de Iuda , cum Capharnaitis non credente realent præsentiam, ait: Ioan. 6. *Nunquid ex vobis unus diabolus est?* Pares in hoc Iuda Martinistæ sunt & Caluinistæ. *Vos ex patre diabolo estis, qui cum Iuda & Capharnaitis Realem Christi præsentiam in Eucharistia abnegatis, non creditis, blasphematis.**

6. Argentoratienses reprobat à Patriar. dha. **Sexta.** Argentines Lutherani ortu nos inter & ipsos de Transsubstantiatione controversiæ diremtores Græcos delegerunt. Simul alegarunt ad Constantiopolitanum Patriarcham, spe, fore eum secundum ipsos pronunciaturum. At is reprobavit eosdem ; tanto ferocius intremiscentes. Vah pudor, & furor.

PERORATIO.

Verum, ut Ierichuntini obfessi dede-re se obstinate non statuebant : (Ar-
cam interea Israelitis felta cum pompa circumferentibus) demum tamen Illius

reuerentia vel ipsi muri cessere collapsi, aditumque dedere : Ita quem obstinati cultum Eucharistia neganthæretici ; eū nos Illi tanto magnificentius deferimus ; ut ipsi quoque vici campique applaudere videantur. Quo illi impotentius aduersus Eam insaniunt gygantomachiam molientes. Sed in capita sua.

At vero tu Isaia, quid iussum tibi ? ca. 6. *Sume tibi librum gyandem : & scribe in eo styllo hominis: Velociter spolia detrahe ; cito predare.* Grandis liber Sacramentum est : in quo foliaria : Corporis, Animæ, Dei : in uolucrum sunt Species: stylus scripturæ est Præsentia hominis Christi Dei. Scriptura ipsa est ; velociter post consecrationem detrahe substantiam panis & vini ; cito deprendare quantitatem extensione, &c.

Ettu, ô homo, iam demum ad Cibum hunc acquiesce. Nunquid, ait Iob, 6. rugiet onager, cum habuerit herbam ; aut mugiet bos, cum ante præsepe sterterit? Nec Angelis ea ob-tigit ; quæ honiñibus, cibi felicitas.

Quo minus vel Deo, vel proximo ob-murmuremus, ad instar psychorū He-bræorum : quorum vox ista , Num. 11. *Animæ nostra arida est : quis dabit nobis ad yescendum carnes?*

Quin potius læti inuicem , grati Deo concinamus : Ps. 103. *Quā magnificata sunt operatua Domine? Omnia ate expectant, ut des illis escam in tempore. Quis similius tui? Magnificus in sanctitate? Nullus : Nam impletus omne animal benedictione Eucharistica.*

CONCIO QVARTA.
De admirabili epulo, quod in Eucha-
ristia apparatur.

MIRABILE QVARTVM.

Homo quidam fecit cænam magnam, & vocavit multos. Luc. 4.

Mirabile ; Ioan. 6. IESVM : in monte Hermon hominum quinque millia panibus